

APR
Group

ՀԱՍԱՐԿԱԿԱՆ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՊՈՋԱՏԱՐԻՈՒՄԲ

NORWEGIAN
HELSINKI COMMITTEE

ՀԵԼՍԻՆԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆԿԱՆ
ԱՍՏԻՂԵԱՅԻՎԱՆԱԶՈՐԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

**Դեպի Հյուսիս, թե՛ Արևմուտք դիրքորոշումներ.
Հասարակական կարծիքի ուսումնասիրության
արդյունքներ**

Կրկնվող հետազոտության համեմատական տվյալներ
2014-2017 թթ.

Երևան
2017

Սույն հետազոտությունը պատրաստվել է Հելսինկյան Քաղաքացիական Ասամբլեայի Վանաձորի գրասենյակի կողմից իրականացվող «Ոստիկանության հետ հարաբերություններում քաղաքացիների իրավունքների պաշտպանության արդյունավետության բարձրացում» ծրագրի շրջանակներում՝ Նորվեգիայի հելսինկյան կոմիտեի ֆինանսական օժանդակությամբ:

Քանակական ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը իրականացվել է «Հասարակական հետազոտությունների առաջատար խումբ» հասարակական կազմակերպության (APR Group) ներգրավմամբ:

Հետազոտության մեջ տեղ գտած կարծիքները հեղինակներին են և հնարավոր է, որ չհամապատասխանեն ֆինանսավորող կազմակերպության տեսակետներին:

Մեթոդաբանություն

	Հետազոտություն 1	Հետազոտություն 2	Հետազոտություն 3	Հետազոտություն 4
<u>Հետազոտության տեսակը</u>	Քանակական, ընտրանքային			
<u>Հետազոտության մեթոդը</u>	Կիսաստանդարտացված հարցազրույցների մեթոդ		Կիսաստանդարտացված հարցազրույցների մեթոդ, CAPI (Computer-assisted personal interviewing*)	
<u>Հետազոտության ժամանակաշրջանը</u>	2014թ. Օգոստոս	2015թ. Օգոստոս	2016թ. Օգոստոս	2017թ. Մայիս
<u>Ընտրանքի ծավալ</u>	1300 հարցազրույց	1200 հարցազրույց		
<u>Ընտրանքի բաշխվածությունը ՀՀ տարածքում</u>	Բաշխվել է ՀՀ բոլոր մարզերում (այդ թվում նաև Երևանում) համամասնորեն			
<u>Ընտրանքի տեսակը</u>	Ստրատիֆիկացված, կլաստերային ընտրանք՝ հիմնված պատահականության սկզբունքի վրա			
<u>Վստահության միջակայք, սխալի մեծություն</u>	95% վստահության միջակայք, +2.78% սխալի մեծություն	95% վստահության միջակայք, +2.81% սխալի մեծություն		
<u>Հարցվողների տարիք</u>	18 տարեկան և ավել			

* Համակարգչային օժանդակությամբ անհատական հարցազրույց. հարցազրույցների իրականացման տեխնիկա է, որի կիրառման ժամանակ, հարցազրույցավարը հարցվողի հետ դեմ առ դեմ հարցազրույցի ժամանակ ստացված տեղեկատվությունը մուտքագրում է համակարգչում տեղադրված էլեկտրոնային հարցաթերթում:

Կրկնվող հետազոտության տեսակը

Տրենդային հետազոտություն

Տրենդային հետազոտություններն իրականացվում են միևնույն գլխավոր համախմբության համար, որոշակի ժամանակային միջակայքում, հարաբերականորեն միանման մեթոդիկայով.

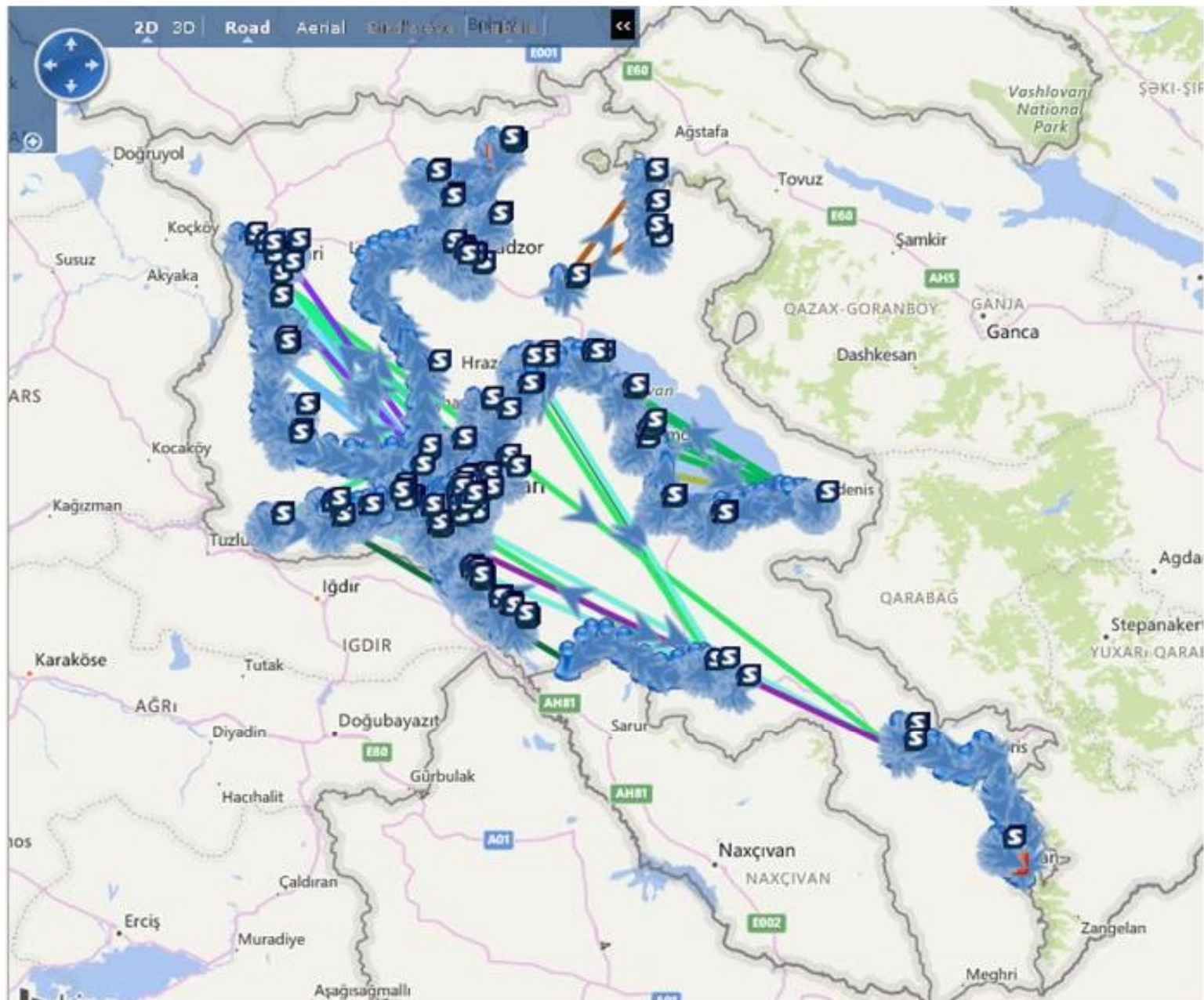
Տրենդային հետազոտությունների նպատակն է սոցիալական փոփոխությունների միտումների բացահայտումը՝ տվյալ դեպքում սոցիալական տրամադրվածությունների:

Հարցվողների սեռատարիքային բաշխվածությունը

Հարցվողների սեռ	2014թ. n=1300		2015թ. n=1200		2016թ. n=1200		2017թ. n=1200	
	Հարցվող	%	Հարցվող	%	Հարցվող	%	Հարցվող	%
Արական	347	26.7%	316	26.3%	405	33.8%	439	36.6%
Իգական	953	73.3%	884	73.7%	795	66.3%	761	63.4%
Ընդամենը	1300	100%	1200	100%	1200	100%	1200	100%

Հարցվողների տարիքային խմբեր	2014թ. n=1300		2015թ. n=1200		2016թ. n=1200		2017թ. n=1200	
	Հարցվող	%	Հարցվող	%	Հարցվող	%	Հարցվող	%
18-25 տարեկան	187	14.4%	133	11.1%	178	14.8%	151	12.6%
26-35 տարեկան	224	17.2%	235	19.6%	245	20.4%	260	21.7%
36 – 45 տարեկան	197	15.2%	173	14.4%	198	16.5%	199	16.6%
46 – 60 տարեկան	388	29.8%	349	29.1%	316	26.3%	311	25.9%
61 տարեկան և բարձր	304	23.4%	310	25.8%	263	21.9%	279	23.3%
Ընդամենը	1300	100%	1300	100%	1300	100%	1200	100%

2016թ. հարցումների իրականացման կետերի քարտեզ

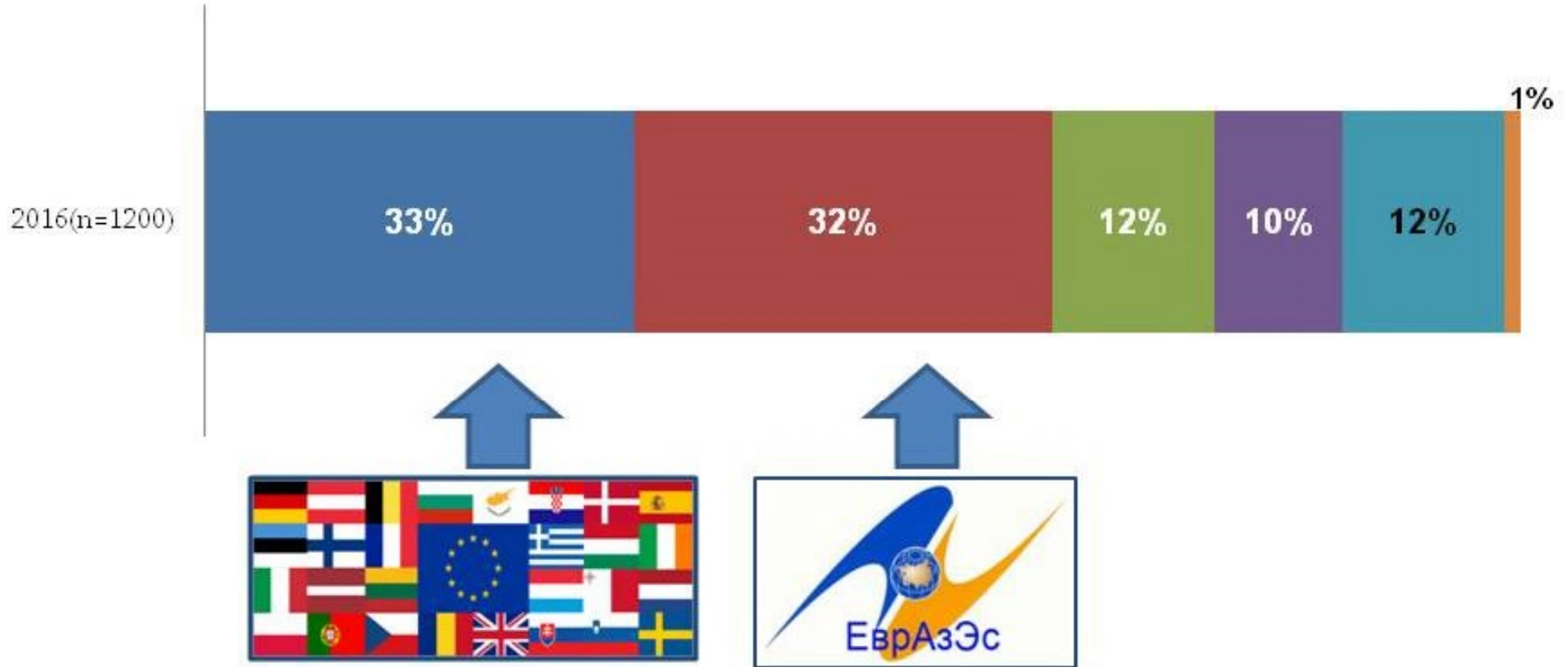

Միջազգային կառույցներին անդամակցություն 2017 թ.

2017թ n=1200

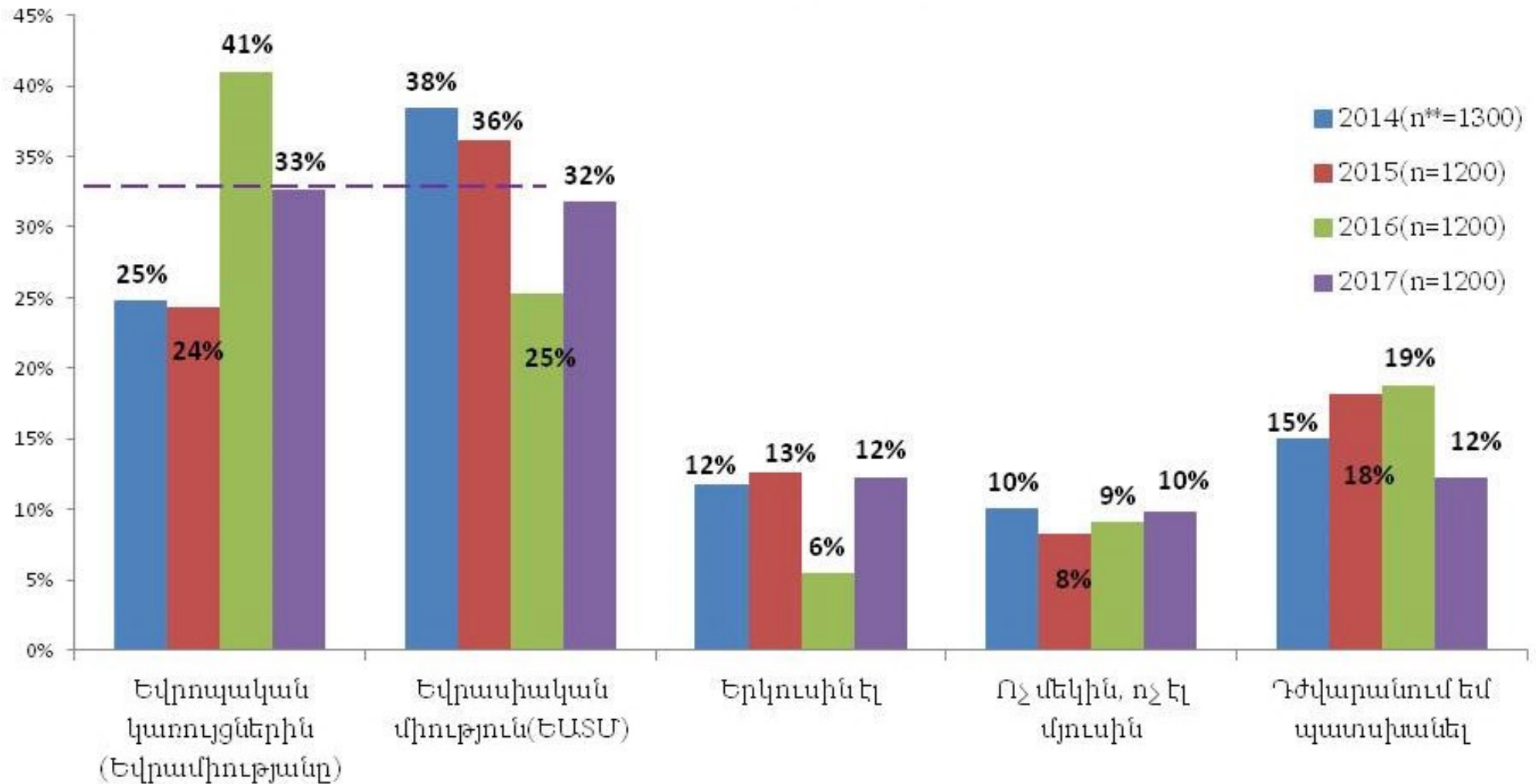
Հայաստանի ցանկալի անդամակցությունը միջազգային կառույցներին ըստ հարցվողների 2017թ.

- Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությունը)
- Երկրային էլ
- Դժվարանում եմ պատասխանել
- Եվրասիական միությանը (ԵԱՏՄ)
- Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին
- Հրաժարվում եմ պատասխանել

Միջազգային կառույցներին անդամակցություն

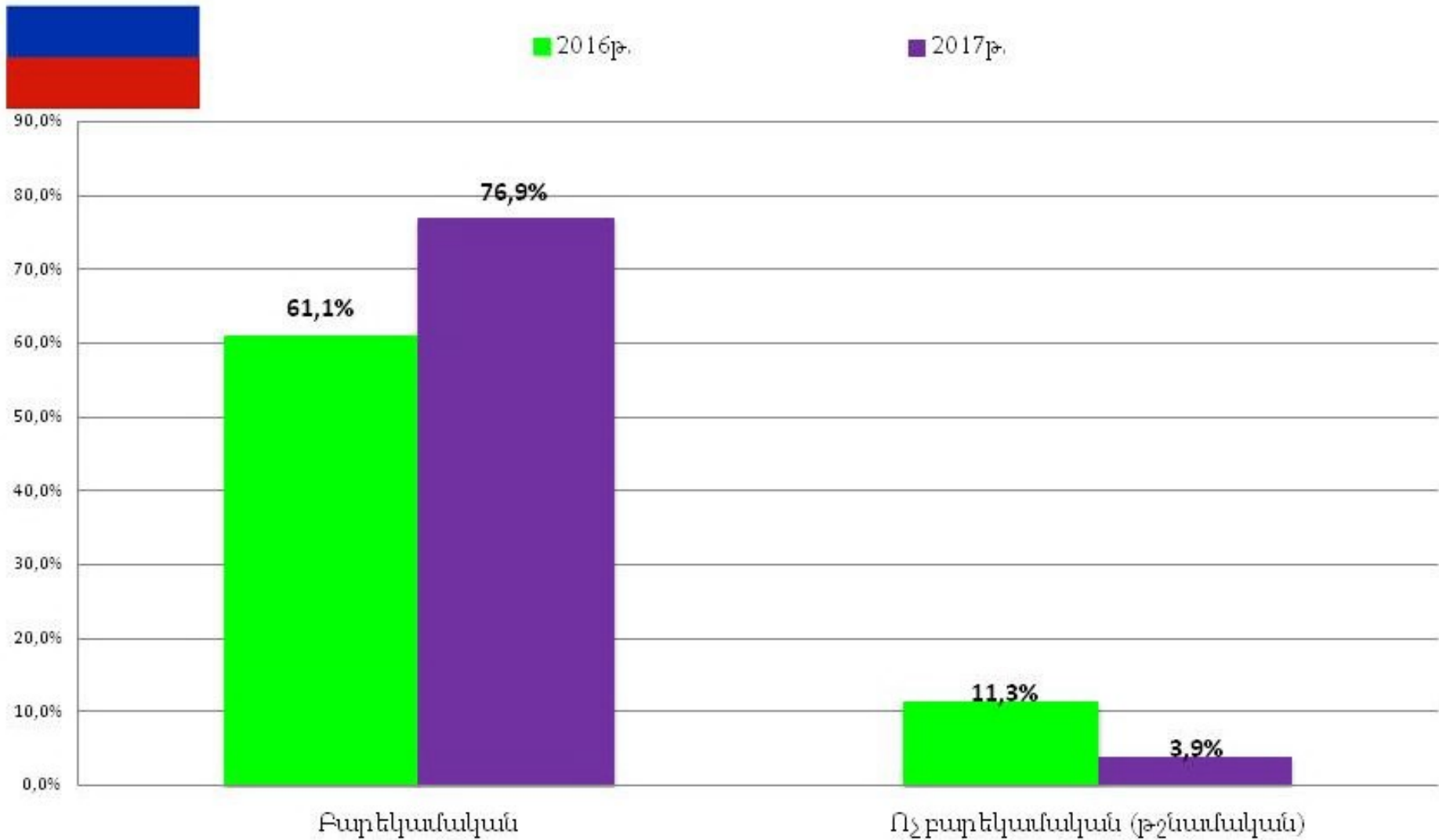
Հայաստանի ցանկալի անդամակցությունը միջազգային կառույցներին ըստ հարցվողների*

*Հարց. Ի՞նչ եք կարծում, Հայաստանը պե՞տք է անդամակցի

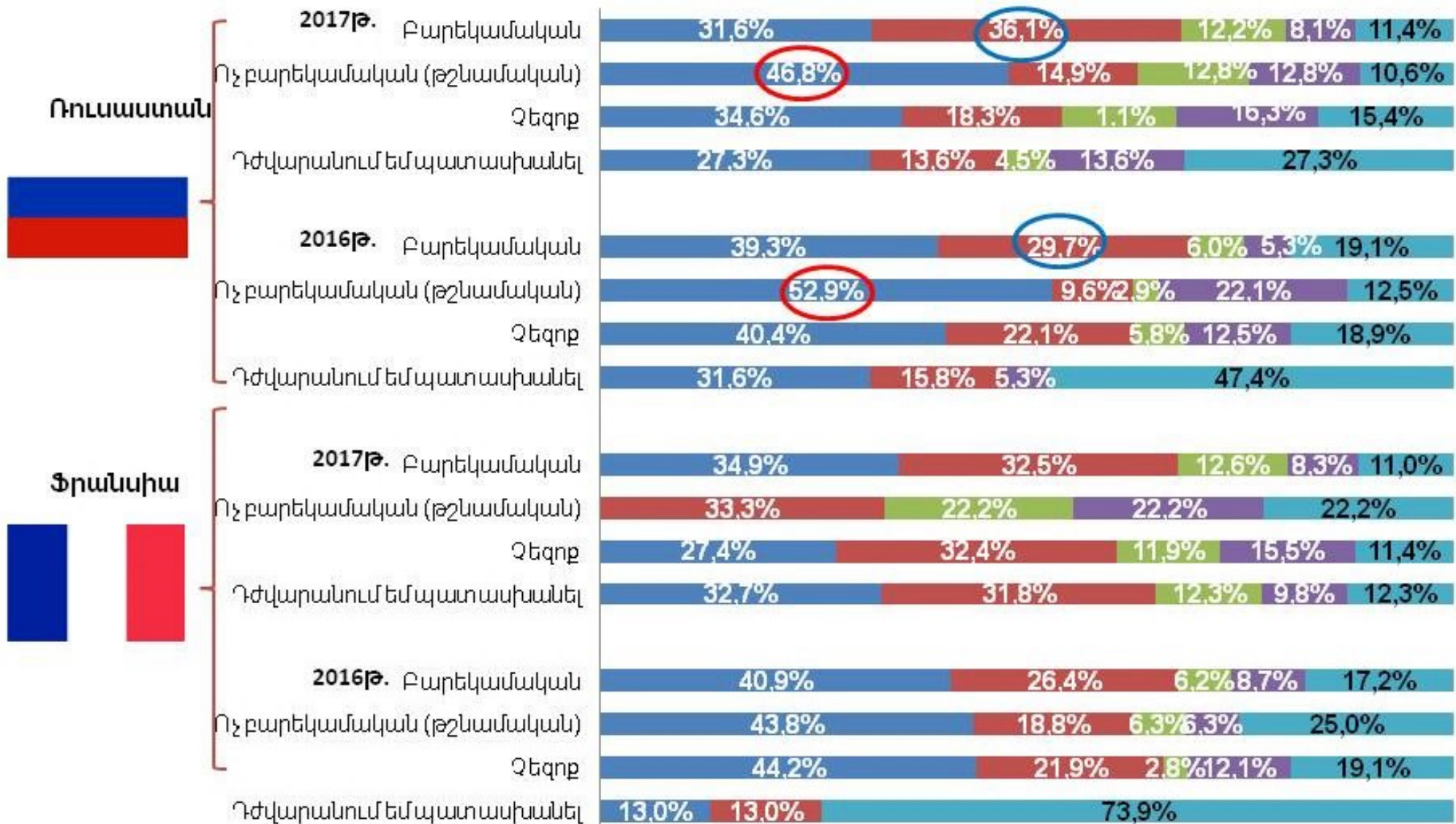
** «n»` Հենք, հարցվածներ

Ռուսաստանի Դաշնության Հայաստանի Հանրապետության հանդեպ վերաբերմունքը ըստ հարցվածների 2016-2017թթ.

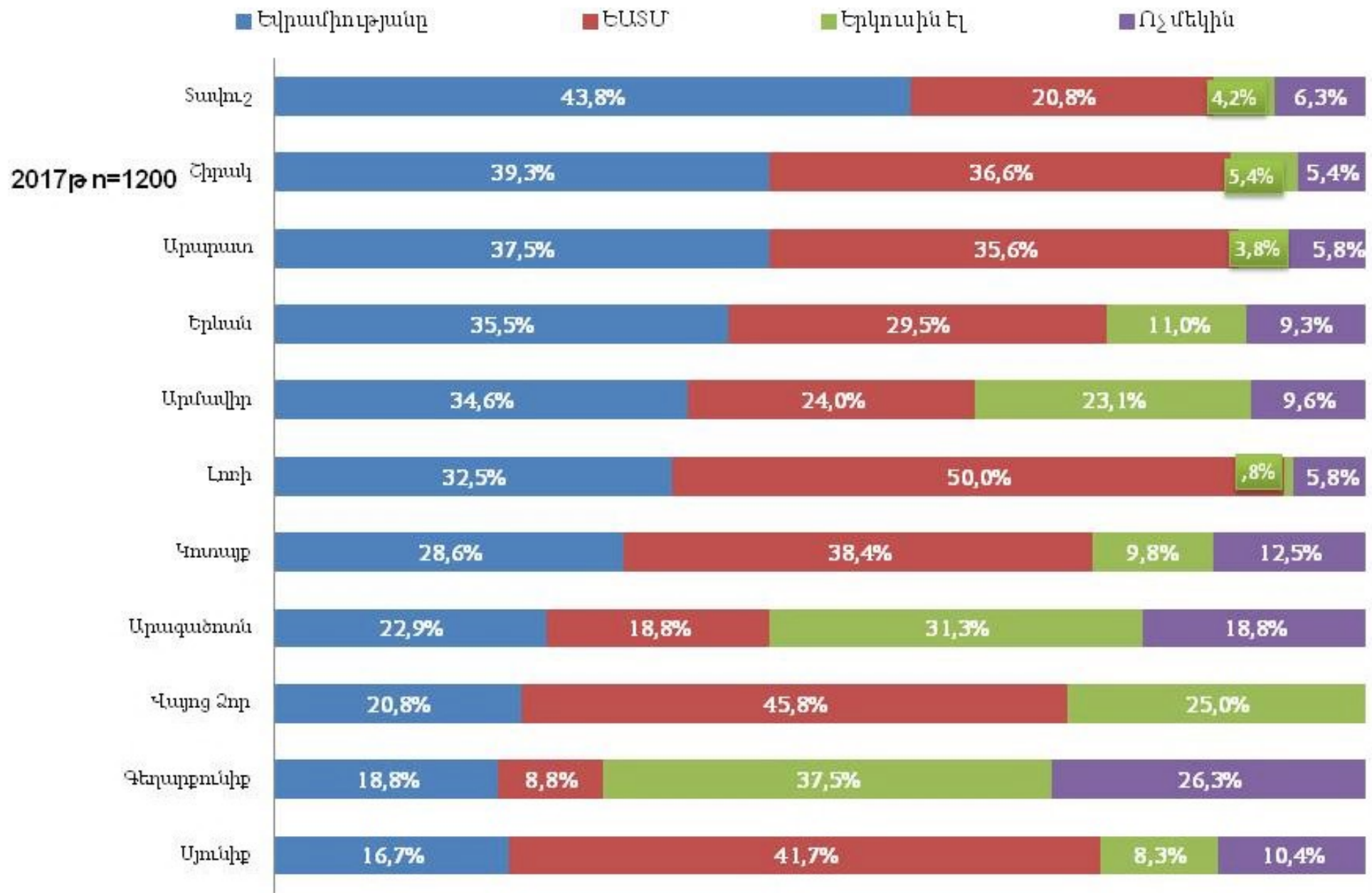

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունը և ըստ հարցվածների ընկալման և Ռուսաստանի և Ֆրանսիայի Հայաստանի հանդեպ վերաբերմունքի 2016-2017թթ

- Եվրամիությանը
- Եվրասիական միությանը(ԵԱՏՄ)
- Երկուսին էլ
- Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին
- Դժվարանում եմ պատասխանել

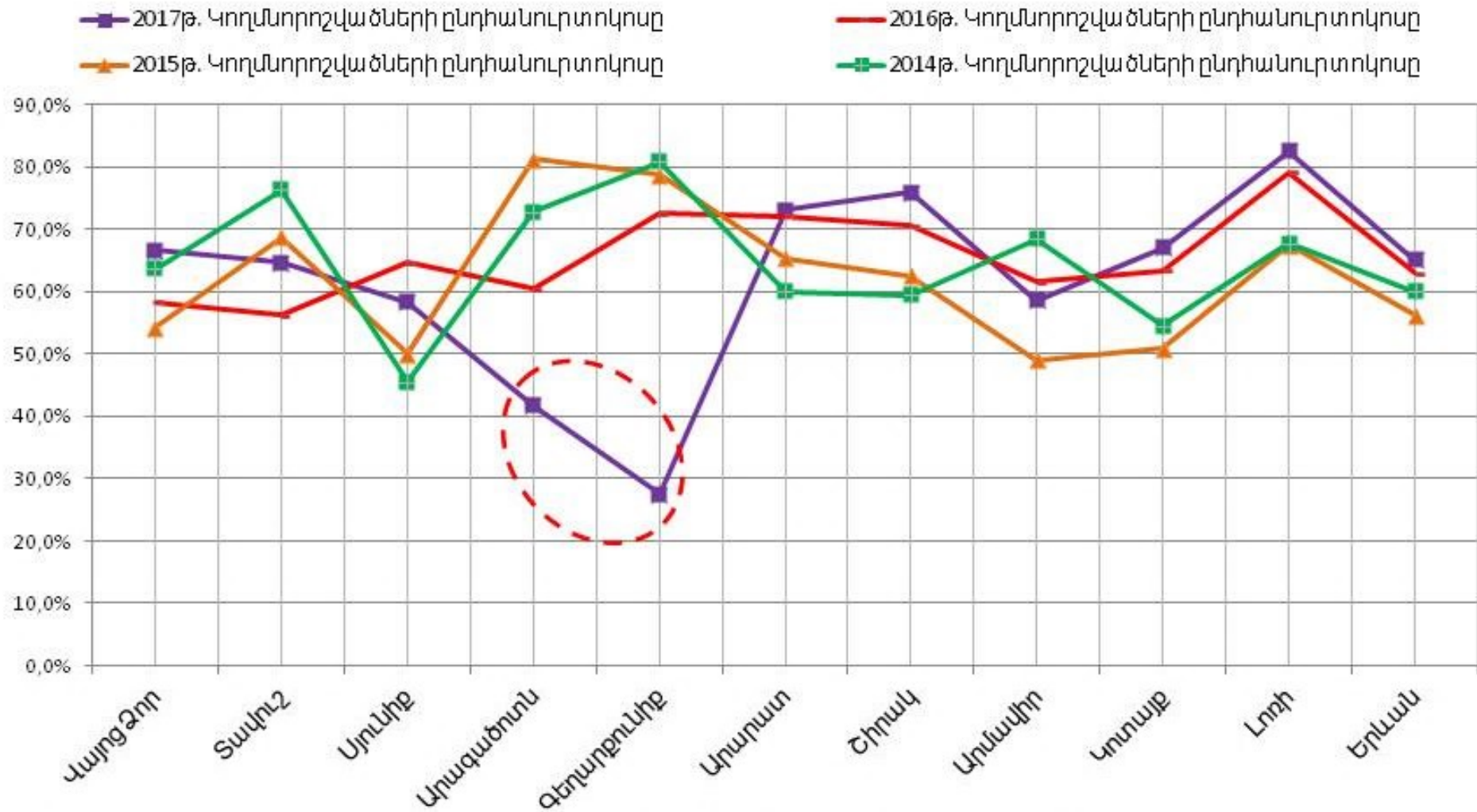

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ մարզերի

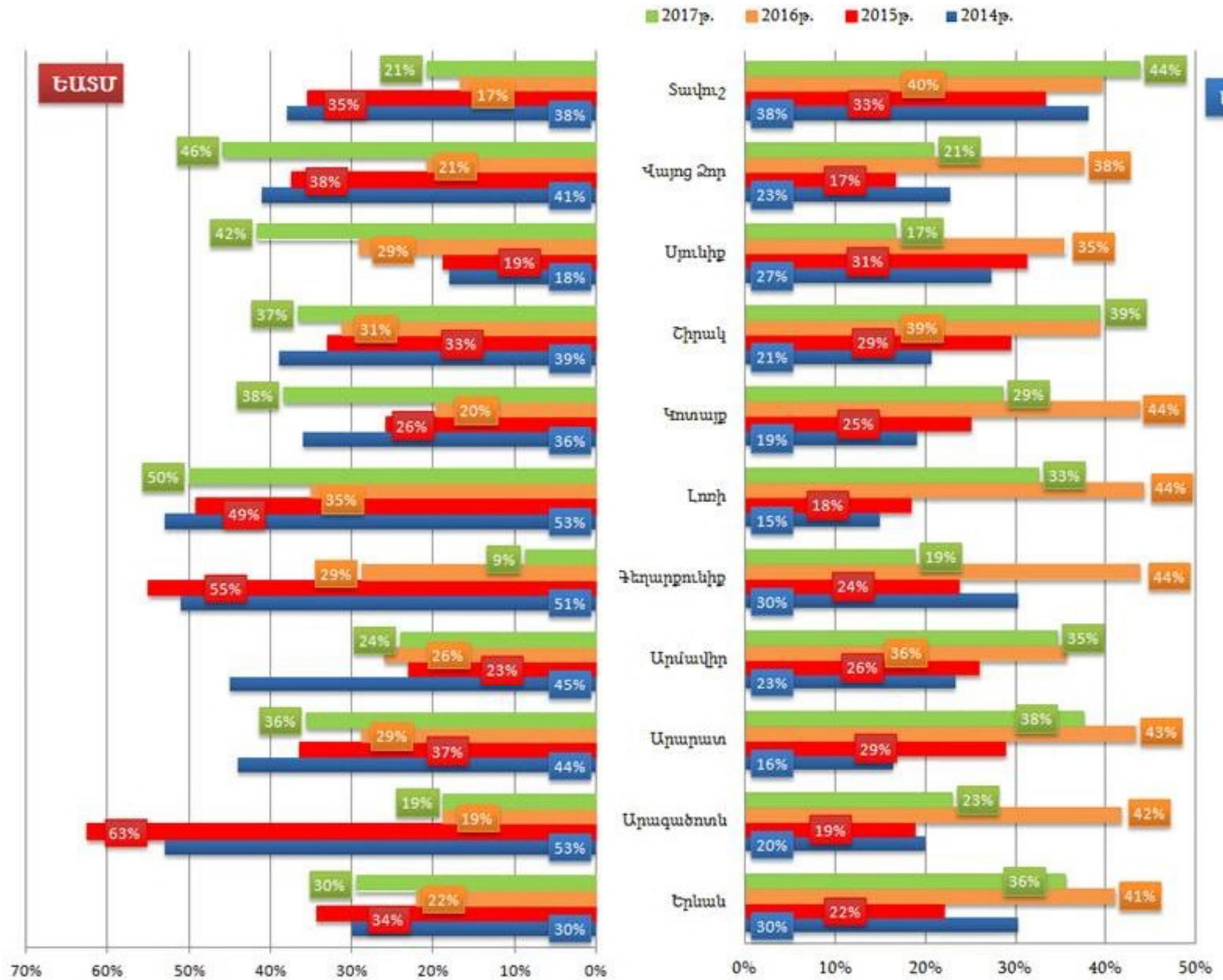
Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ մարզերի

ԵՄ և ԵԱՏՄ նախապատվությունները ըստ մարզերի 2014-2017թթ.*

*Չճապատկերում մարզերի հերթականությունը ներկայացված են ըստ մարզերի բնակչության թվի աճման կարգի:

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ մարզերի (2014-2017թթ.)

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ մարզերի

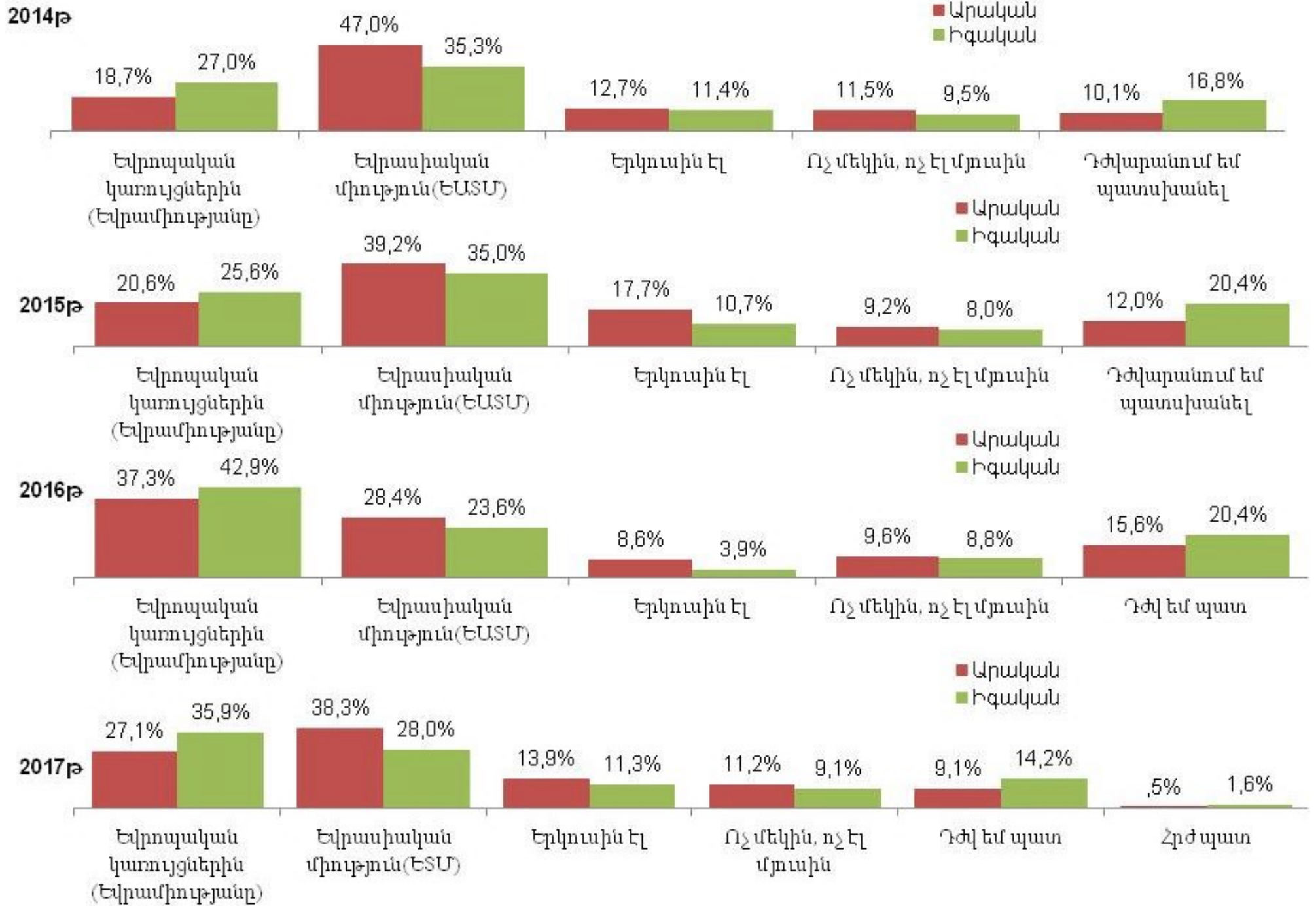
Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությունը)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Երևան	30%	22.0%	41.0%	35.5%
Արագածոտն	20%	18.8%	41.7%	22.9%
Արարատ	16%	28.8%	43.3%	37.5%
Արմավիր	23%	26.0%	35.6%	34.6%
Գեղարքունիք	30%	23.8%	43.8%	18.8%
Լոռի	15%	18.3%	44.2%	32.5%
Կոտայք	19%	25.0%	43.8%	28.6%
Շիրակ	21%	29.5%	39.3%	39.3%
Սյունիք	27%	31.3%	35.4%	16.7%
Վայոց Ձոր	23%	16.7%	37.5%	20.8%
Տավուշ	38%	33.3%	39.6%	43.8%

Եվրասիական միություն (ԵԱՏՄ)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Երևան	30%	34.3%	22.0%	29.5%
Արագածոտն	53%	62.5%	18.8%	18.8%
Արարատ	44%	36.5%	28.8%	35.6%
Արմավիր	45%	23.1%	26.0%	24.0%
Գեղարքունիք	51%	55.0%	28.8%	8.8%
Լոռի	53%	49.2%	35.0%	50.0%
Կոտայք	36%	25.9%	19.6%	38.4%
Շիրակ	39%	33.0%	31.3%	36.6%
Սյունիք	18%	18.8%	29.2%	41.7%
Վայոց Ձոր	41%	37.5%	20.8%	45.8%
Տավուշ	38%	35.4%	16.7%	20.8%

Երկուսին էլ				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Երևան	13%	15.5%	7.0%	11.0%
Արագածոտն	4%	10.4%	6.3%	31.3%
Արարատ	22%	16.3%	3.8%	3.8%
Արմավիր	9%	22.1%	6.7%	23.1%
Գեղարքունիք	2%	5.0%	6.3%	37.5%
Լոռի	12%	7.5%	3.3%	.8%
Կոտայք	6%	7.1%	2.7%	9.8%
Շիրակ	14%	6.3%	7.1%	5.4%
Սյունիք	25%	10.4%	2.1%	8.3%
Վայոց Ձոր	27%	20.8%	12.5%	25.0%
Տավուշ	4%	12.5%	0.0%	4.2%

Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Երևան	15%	9.0%	13.3%	9.3%
Արագածոտն	4%	4.2%	10.4%	18.8%
Արարատ	9%	4.8%	5.8%	5.8%
Արմավիր	10%	7.7%	8.7%	9.6%
Գեղարքունիք	4%	7.5%	6.3%	26.3%
Լոռի	7%	6.7%	6.7%	5.8%
Կոտայք	6%	8.9%	6.3%	12.5%
Շիրակ	11%	15.2%	8.9%	5.4%
Սյունիք	16%	12.5%	8.3%	10.4%
Վայոց Ձոր	0%	4.2%	0.0%	0%
Տավուշ	4%	2.1%	4.2%	6.3%

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ սեռի

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ սեռի

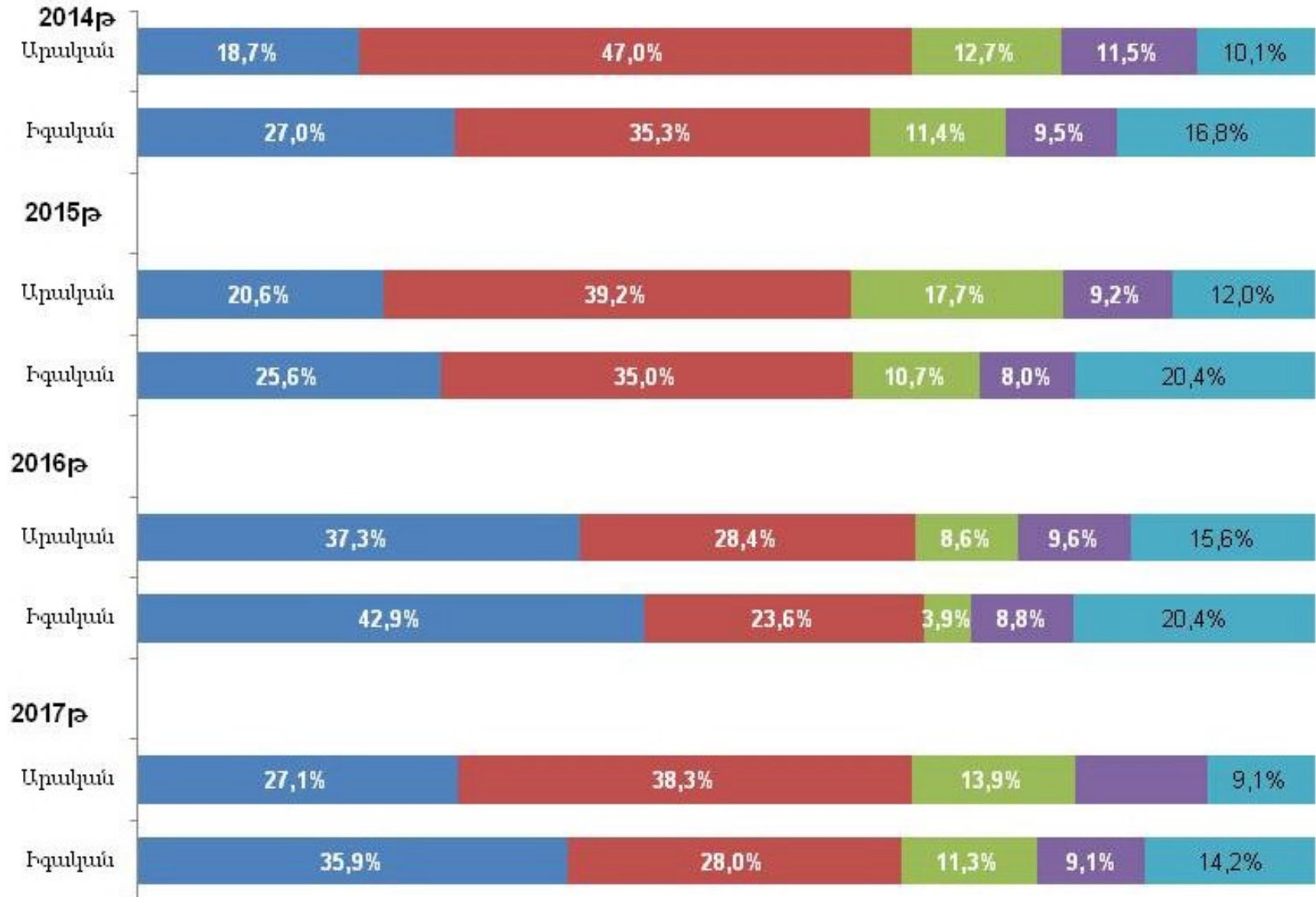
■ Եվրասիական կառույցներին (Եվրամիությունը)

■ Եվրասիական միություն (ԵԱՄՄ)

■ Երկամին էլ

■ Ոչ մեկին, ոչ էլ մյսային

■ Դժվարամտ էմ պատասխանել

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ սեռի և ըստ տարիների

Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությանը)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Արական	18.7%	20.6%	37.3%	27.1%
Իգական	27.0%	25.6%	42.9%	35.9%

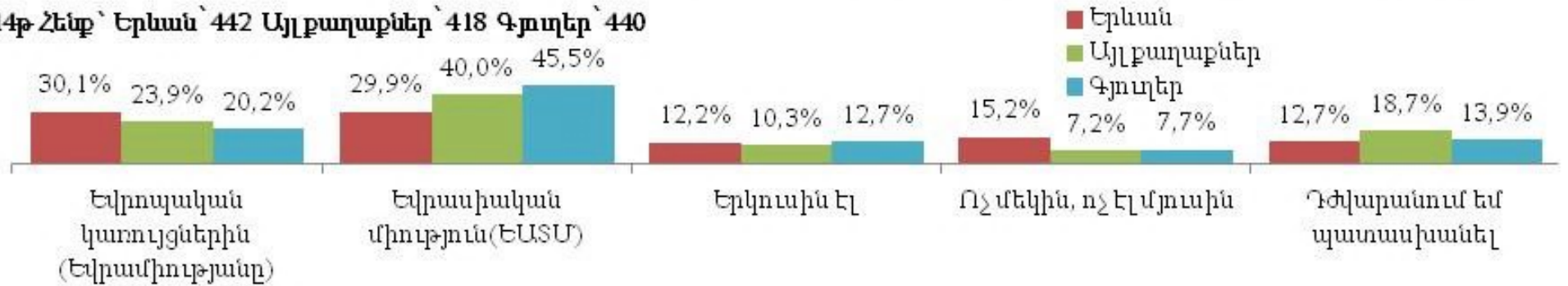
Եվրասիական տնտեսական միությանը (ԵԱՏՄ)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Արական	47.0%	39.2%	28.4%	38.3%
Իգական	35.3%	35.0%	23.6%	28.0%

Երկտախն էլ				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Արական	12.7%	17.7%	8.6%	13.9%
Իգական	11.4%	10.7%	3.9%	11.3%

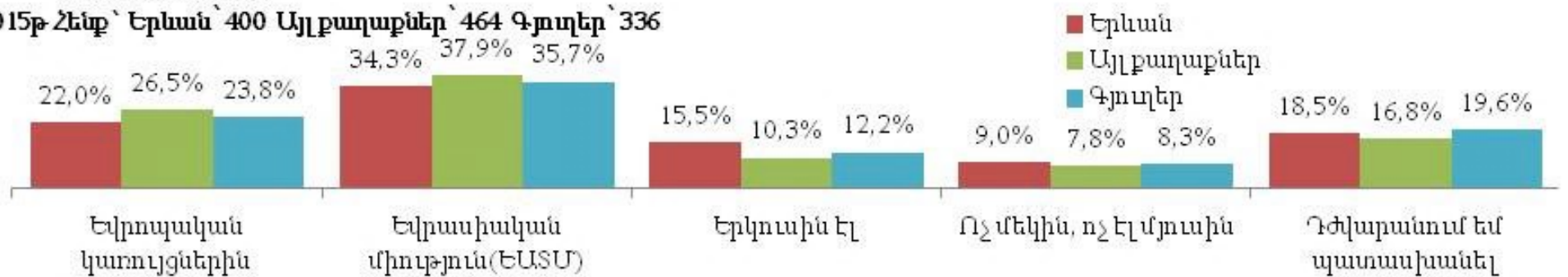
Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Արական	11.5%	9.2%	9.6%	11.2%
Իգական	9.5%	8.0%	8.8%	9.1%

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ բնակության վայրի

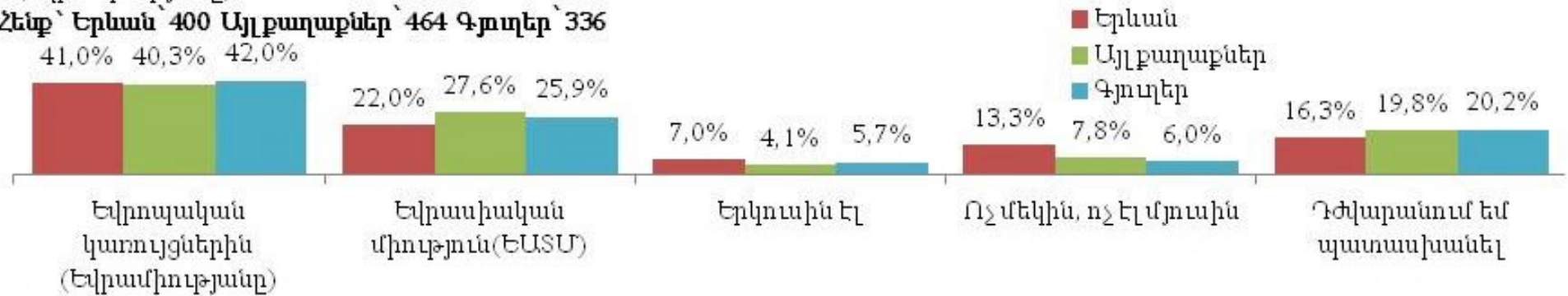
2014թ շենք՝ Երևան՝ 442 Այլ քաղաքներ՝ 418 Գյուղեր՝ 440

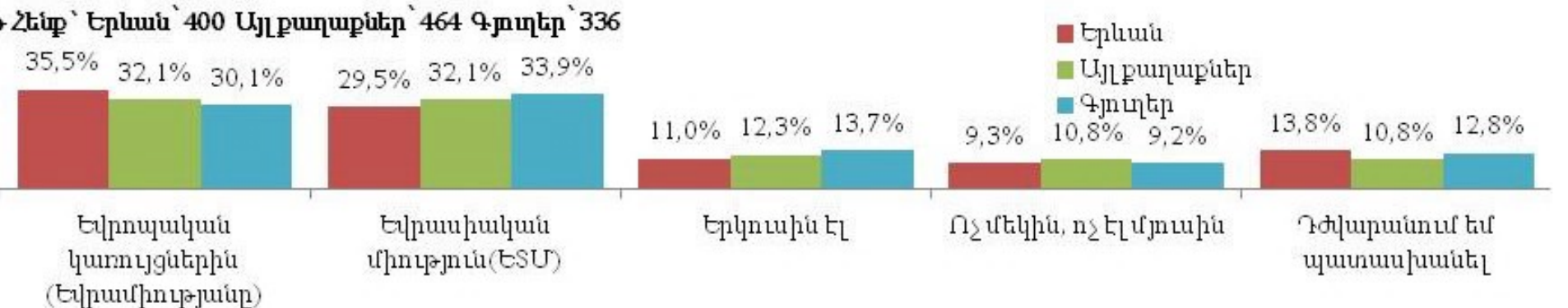
2015թ շենք՝ Երևան՝ 400 Այլ քաղաքներ՝ 464 Գյուղեր՝ 336

2016թ շենք՝ Երևան՝ 400 Այլ քաղաքներ՝ 464 Գյուղեր՝ 336

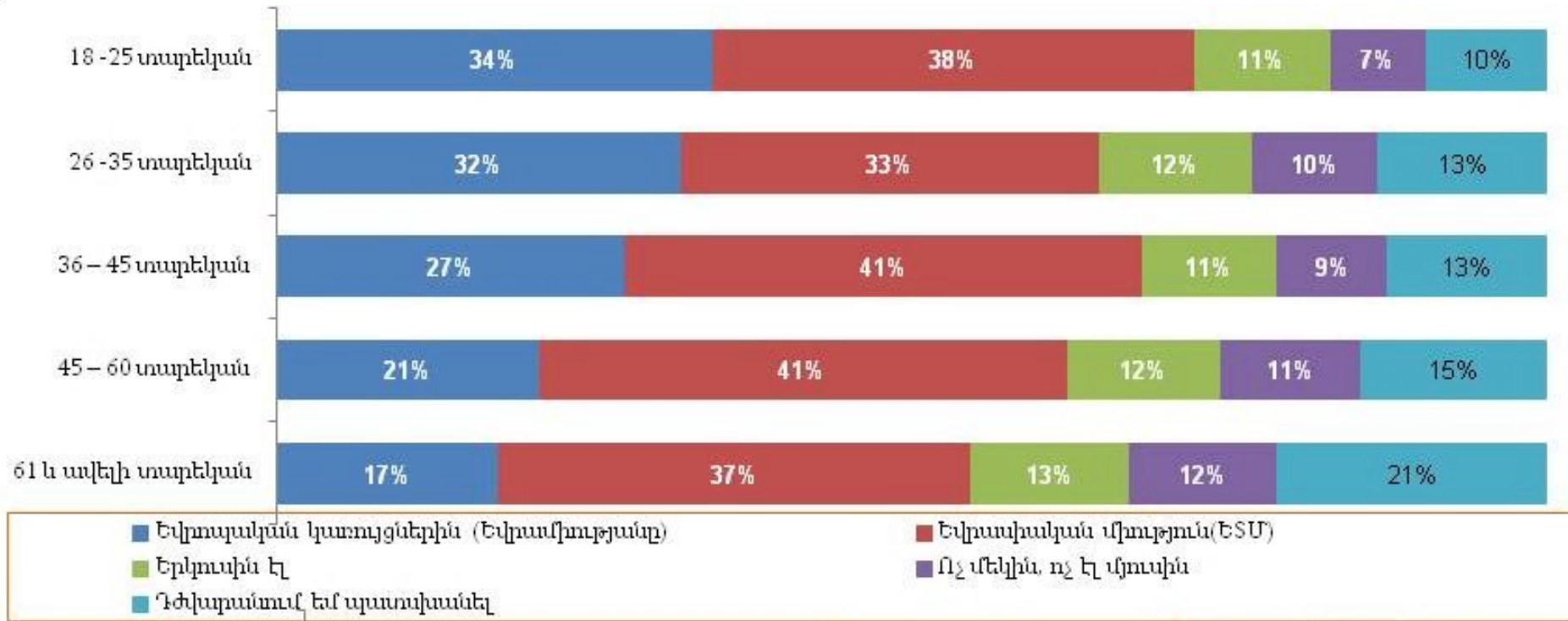

2017թ շենք՝ Երևան՝ 400 Այլ քաղաքներ՝ 464 Գյուղեր՝ 336

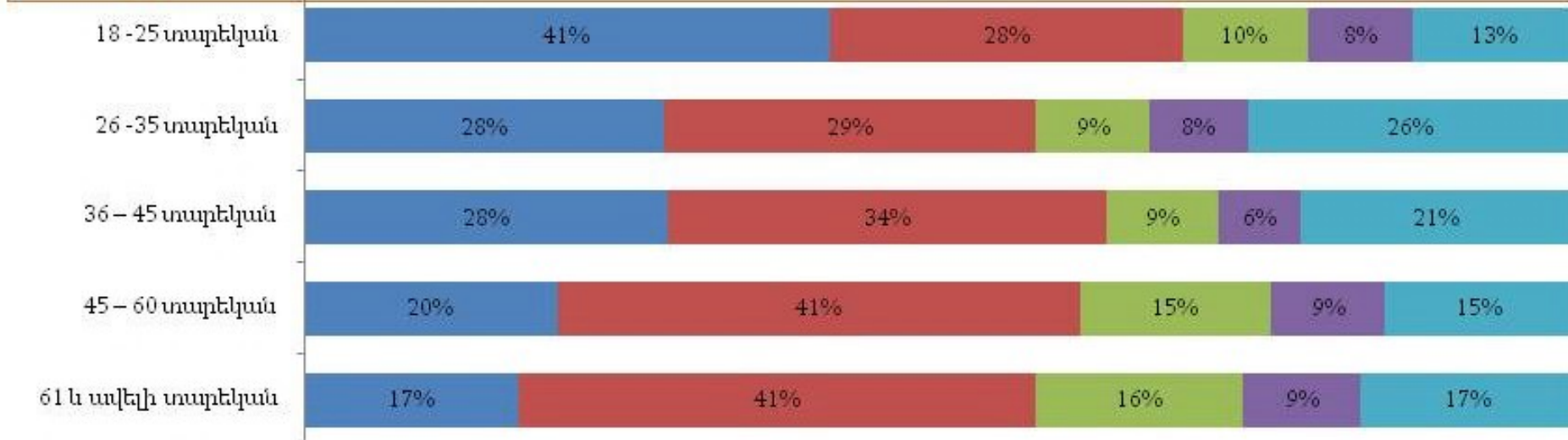

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների տարիքի

2014թ

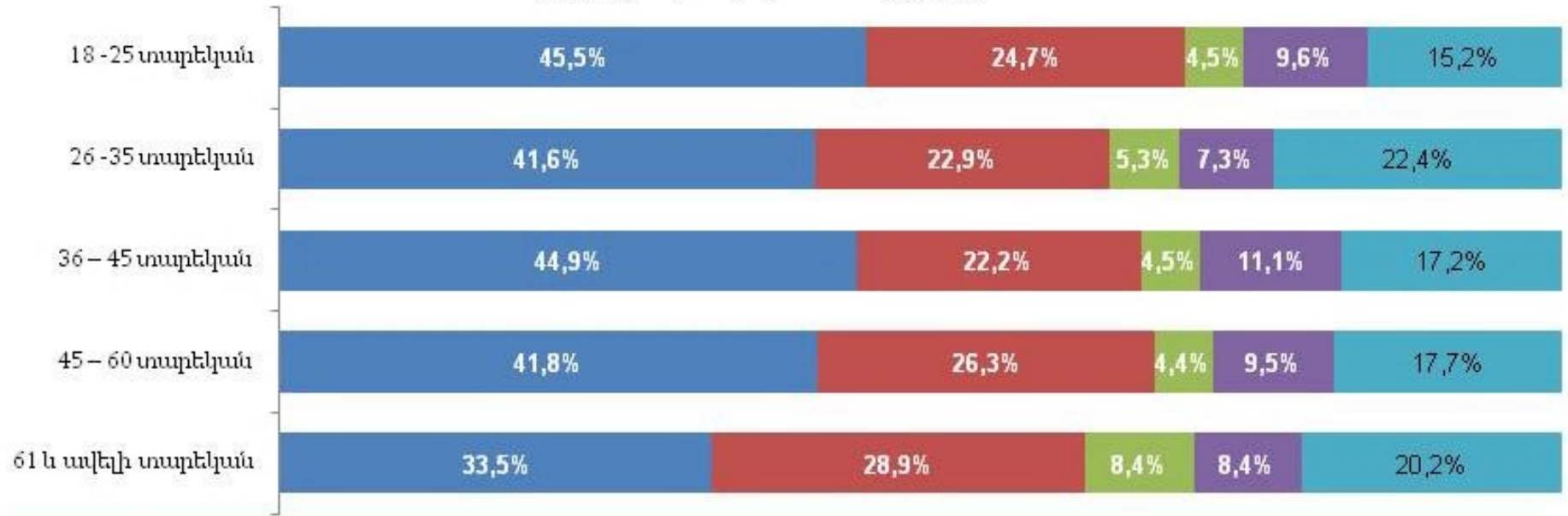

2015թ

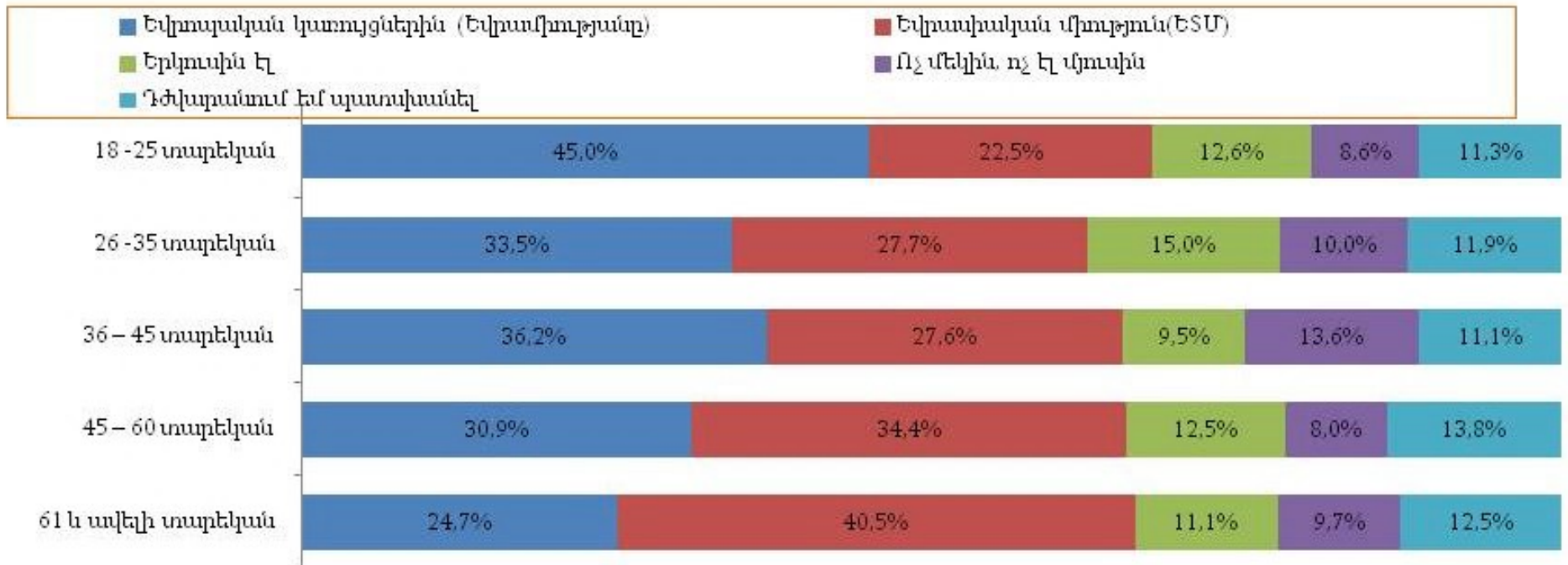

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների տարիքի

2016թ

2017թ

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների տարիքի և տարիների

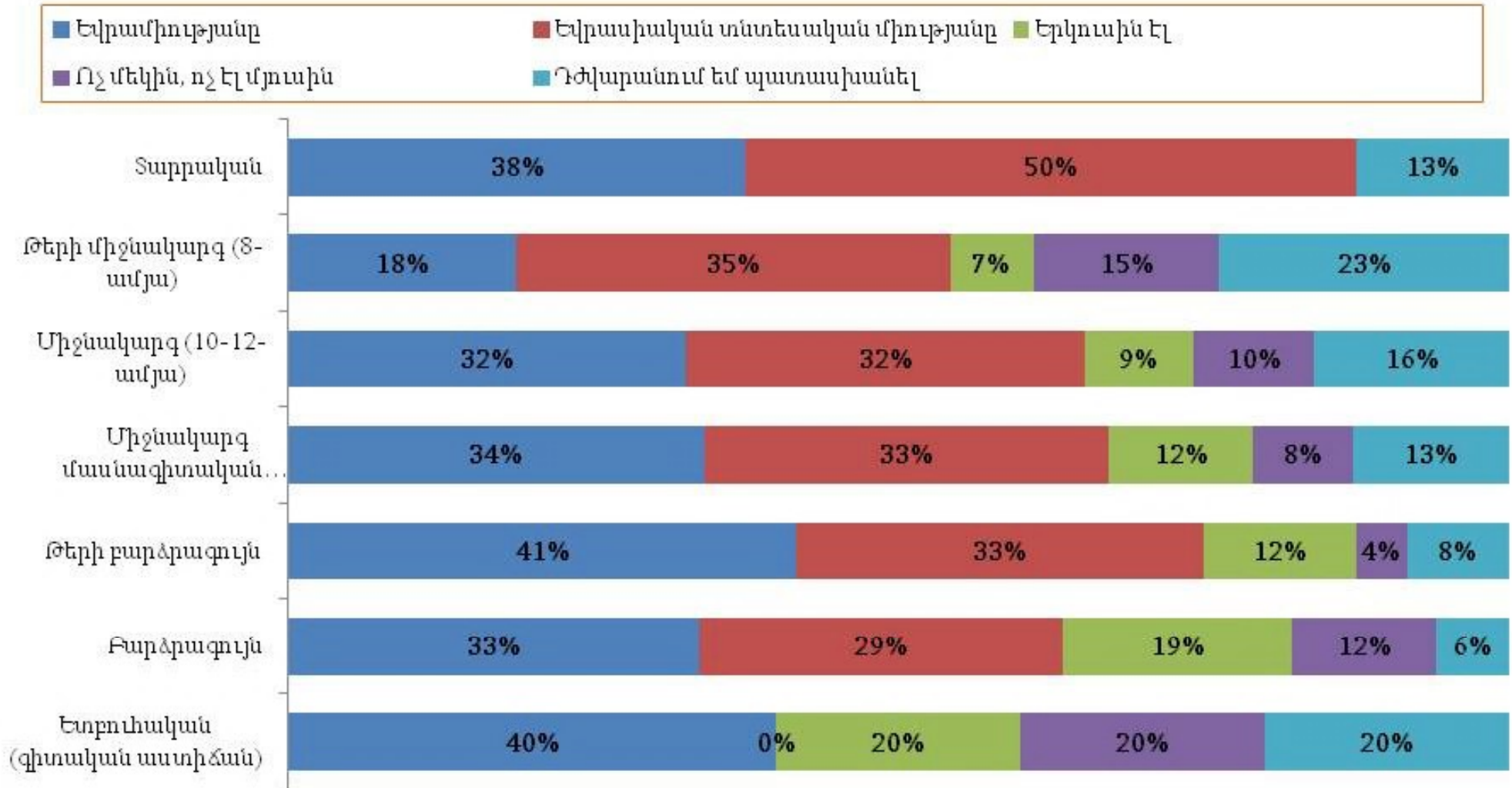
Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությանը)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
18 -25 տարեկան	34%	41%	45.5%	45.0%
26 -35 տարեկան	32%	28%	41.6%	33.5%
36 – 45 տարեկան	27%	28%	44.9%	36.2%
46 – 60 տարեկան	21%	20%	41.8%	30.9%
61 և ավելի տարեկան	17%	17%	33.5%	24.7%

Եվրասիական տնտեսական միությանը (ԵԱՏՄ)				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
18 -25 տարեկան	38%	28%	24.7%	22.5%
26 -35 տարեկան	33%	29%	22.9%	27.7%
36 – 45 տարեկան	41%	34%	22.2%	27.6%
46 – 60 տարեկան	41%	41%	26.3%	34.4%
61 և ավելի տարեկան	37%	41%	28.9%	40.5%

Երկրահին էլ				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
18 -25 տարեկան	11%	10%	4.5%	12.6%
26 -35 տարեկան	12%	9%	5.3%	15.0%
36 – 45 տարեկան	11%	9%	4.5%	9.5%
46 – 60 տարեկան	12%	15%	4.4%	12.5%
61 և ավելի տարեկան	13%	16%	8.4%	11.1%

Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին				
	2014թ.	2015թ.	2016թ.	2017թ.
18 -25 տարեկան	7%	8%	9.6%	8.6%
26 -35 տարեկան	10%	8%	7.3%	10.0%
36 – 45 տարեկան	9%	6%	11.1%	13.6%
46 – 60 տարեկան	11%	9%	9.5%	8.0%
61 և ավելի տարեկան	12%	9%	8.4%	9.7%

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների կրթության (2017թ.)

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ կրթության և ըստ տարիների

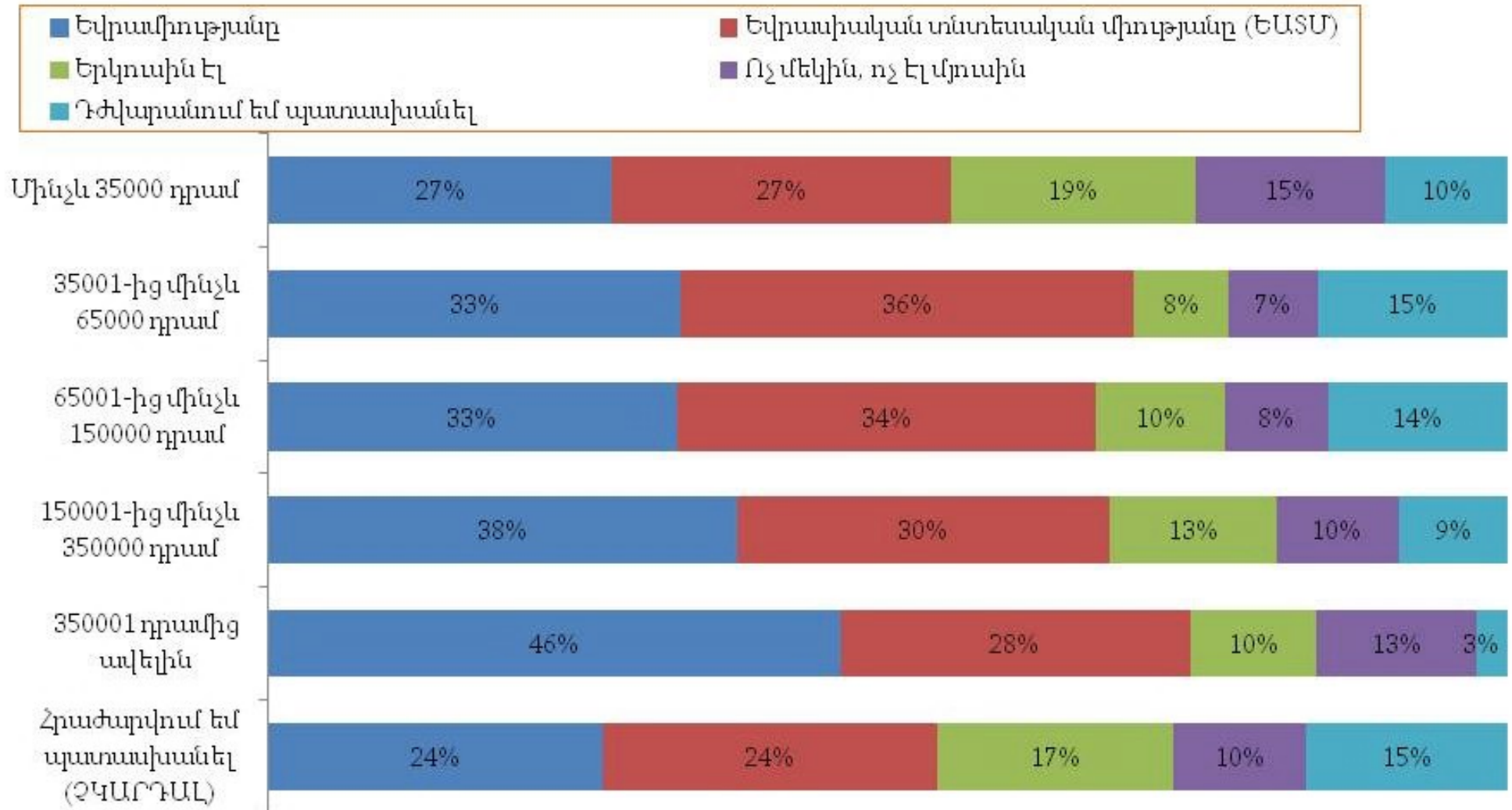
Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությանը)			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Տարրական	0.0%	0.0%	38%
Թերի միջնակարգ (8-ամյա)	16.7%	29.2%	18%
Միջնակարգ (10-12-ամյա)	24.6%	40.7%	32%
Միջնակարգ մասնագիտական (տեխնիկոս)	22.3%	42.2%	34%
Թերի բարձրագույն	46.2%	44.9%	41%
Բարձրագույն	25.5%	42.7%	33%
Եսթրոնիական (գիտական սատիճան)	37.5%	60.0%	40.0%

Եվրասիական տնտեսական միություն (ԵԱՏՄ)			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Տարրական	67%	0.4	50%
Թերի միջնակարգ (8-ամյա)	39.3%	29.2%	35%
Միջնակարգ (10-12-ամյա)	37.7%	25.2%	32%
Միջնակարգ մասնագիտական (տեխնիկոս)	32.5%	22.4%	33%
Թերի բարձրագույն	20.5%	28.6%	33%
Բարձրագույն	38.7%	26.4%	29%
Եսթրոնիական (գիտական սատիճան)	12.5%	0.0%	0.0%

Երկրահին էլ			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Տարրական	0.0%	0.0%	0%
Թերի միջնակարգ (8-ամյա)	10.7%	1.4%	7%
Միջնակարգ (10-12-ամյա)	8.8%	4.3%	9%
Միջնակարգ մասնագիտական (տեխնիկոս)	15.4%	5.6%	12%
Թերի բարձրագույն	15.4%	2.0%	12%
Բարձրագույն	15.4%	8.1%	19%
Եսթրոնիական (գիտական սատիճան)	0.0%	20.0%	20.0%

Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Տարրական	17%	0%	0%
Թերի միջնակարգ (8-ամյա)	7.1%	11.1%	15%
Միջնակարգ (10-12-ամյա)	9.5%	7.0%	10%
Միջնակարգ մասնագիտական (տեխնիկոս)	7.2%	8.2%	8%
Թերի բարձրագույն	10.3%	12.2%	4%
Բարձրագույն	7.5%	11.5%	12%
Եսթրոնիական (գիտական սատիճան)	25.0%	20.0%	20.0%

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների ընտանիքի միջին ամսական եկամտի (2017թ.)

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ հարցվողների ընտանիքի միջին ամսական եկամտի ըստ տարիների

Եվրոպական կառույցներին (Եվրամիությանը)			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Մինչև 35000 դրամ	19.4%	41.6%	27%
35001-ից մինչև 65000 դրամ	20.9%	37.7%	33%
65001-ից մինչև 150000 դրամ	24.4%	41.8%	33%
150001-ից մինչև 350000 դրամ	29.0%	43.1%	38%
350001 դրամից ավելին	37.8%	43.8%	46%

Եվրասիական տնտեսական միություն (ԵԱՏՄ)			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Մինչև 35000 դրամ	37.9%	25.4%	27%
35001-ից մինչև 65000 դրամ	39.5%	27.9%	36%
65001-ից մինչև 150000 դրամ	35.6%	24.9%	34%
150001-ից մինչև 350000 դրամ	31.9%	22.3%	30%
350001 դրամից ավելին	31.1%	22.9%	28%

Երկրահին էլ			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Մինչև 35000 դրամ	11.3%	4.0%	19%
35001-ից մինչև 65000 դրամ	10.9%	3.9%	8%
65001-ից մինչև 150000 դրամ	14.2%	5.9%	10%
150001-ից մինչև 350000 դրամ	11.6%	6.6%	13%
350001 դրամից ավելին	13.3%	12.5%	10%

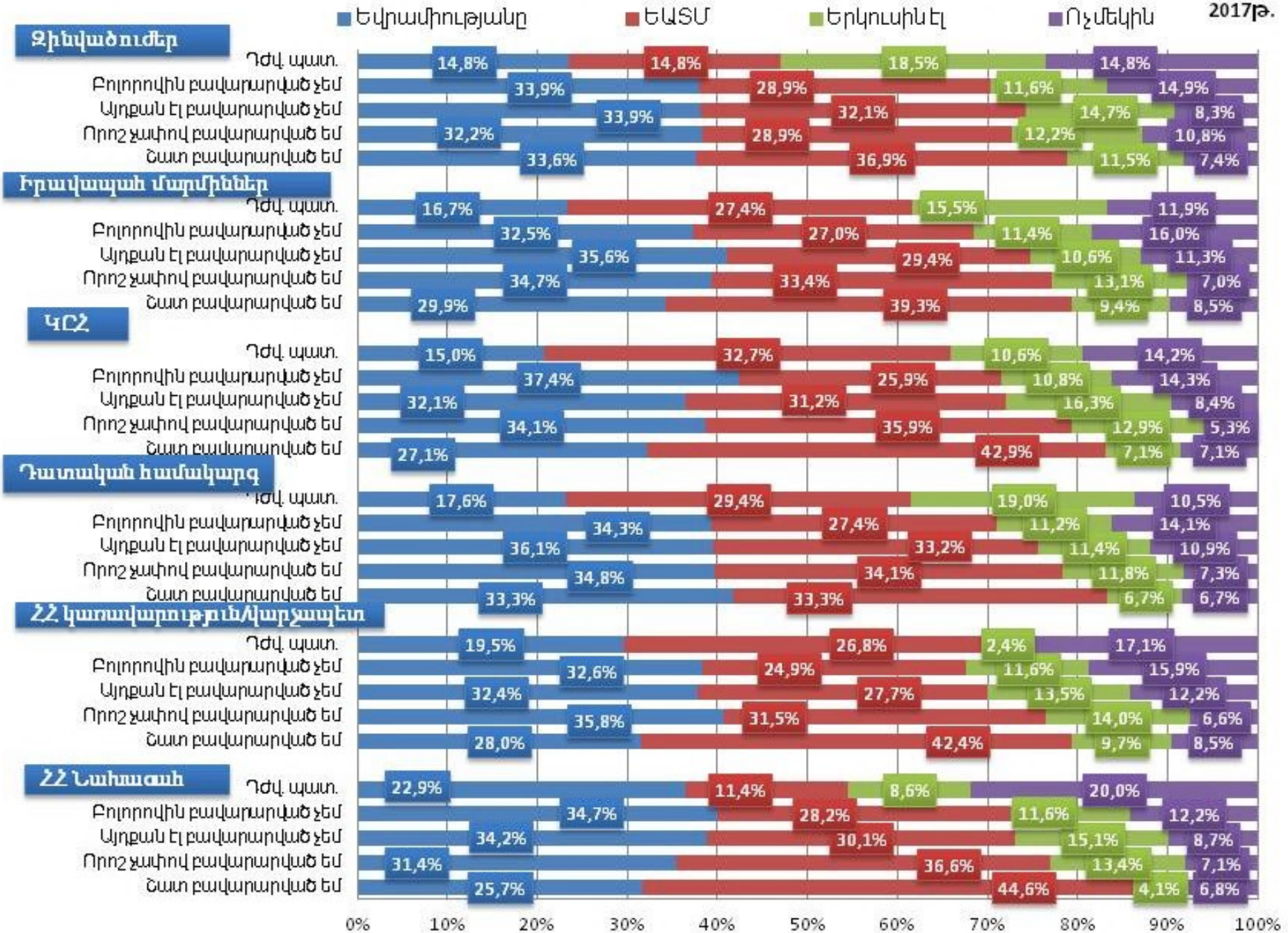
Ոչ մեկին, ոչ էլ մյուսին			
	2015թ.	2016թ.	2017թ.
Մինչև 35000 դրամ	12.1%	7.5%	15%
35001-ից մինչև 65000 դրամ	9.3%	9.4%	7%
65001-ից մինչև 150000 դրամ	7.1%	8.2%	8%
150001-ից մինչև 350000 դրամ	8.2%	11.7%	10%
350001 դրամից ավելին	6.7%	10.4%	13%

Միջազգային կառույցներին կողմնակիցների սոցիալ- ժողովրդագրական բնութագրիչներ

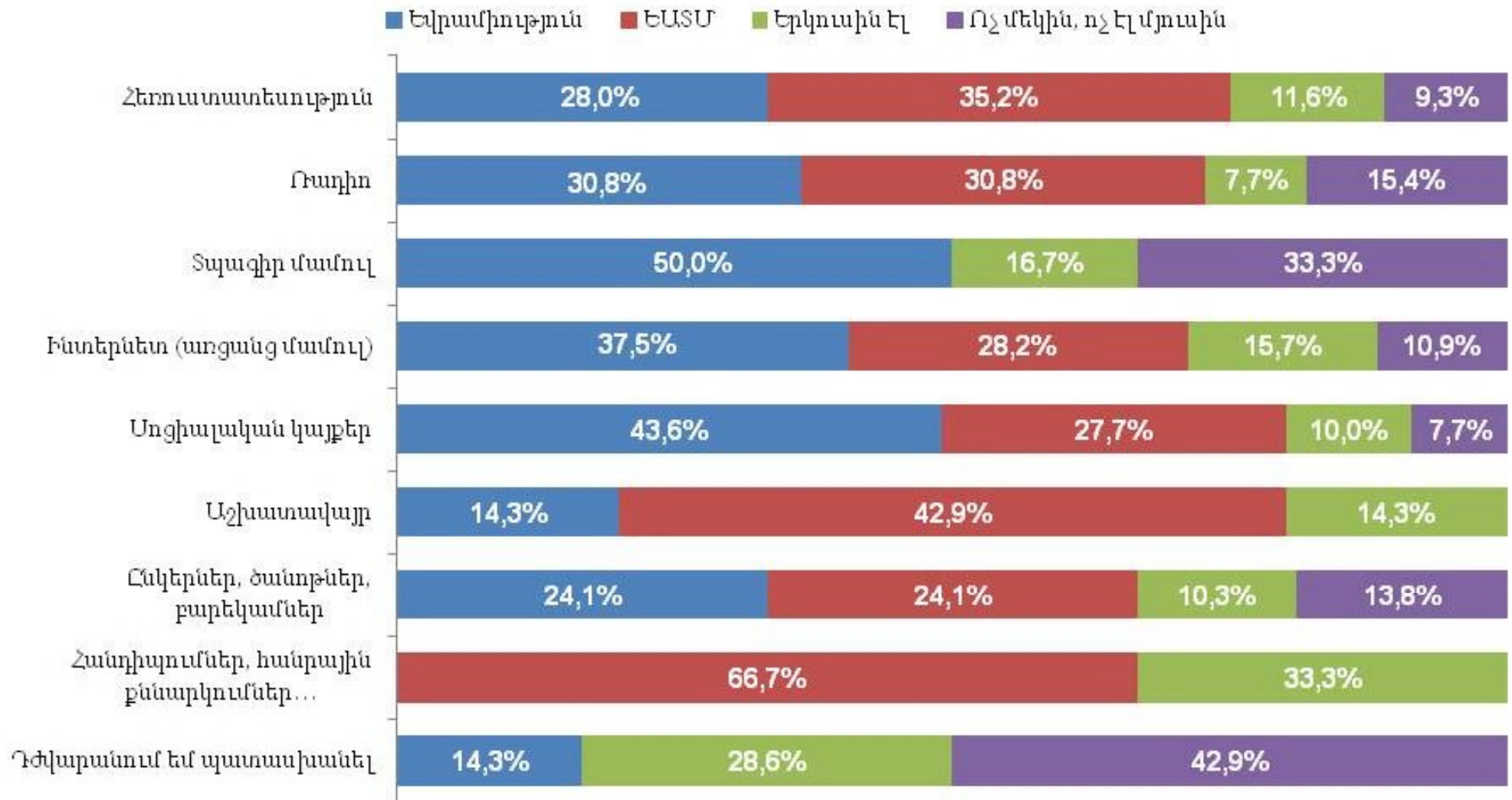
բնութագրիչի անվանումը	Եվրամիություն	Եվրասիական տնտեսական միություն
Տարիք	18-45 տարեկան	45 տարեկանից բարձր
Սեռ	Իգական	Արական
Բնակավայրի տիպ	Քաղաքային	Գյուղական
Ընտանիքի միջին ամսական եկամտի չափ	150.001 դրամից ավել	Մինչև 150.000դր

«Որքանով եք բավարարված հետևյալ կառույցների աշխատանքով.» և «Ի՞նչ եք կարծում, Հայաստանը պե՞տք է անդամակցի» հարցերի խաչաձև վերլուծություն:

2017թ.

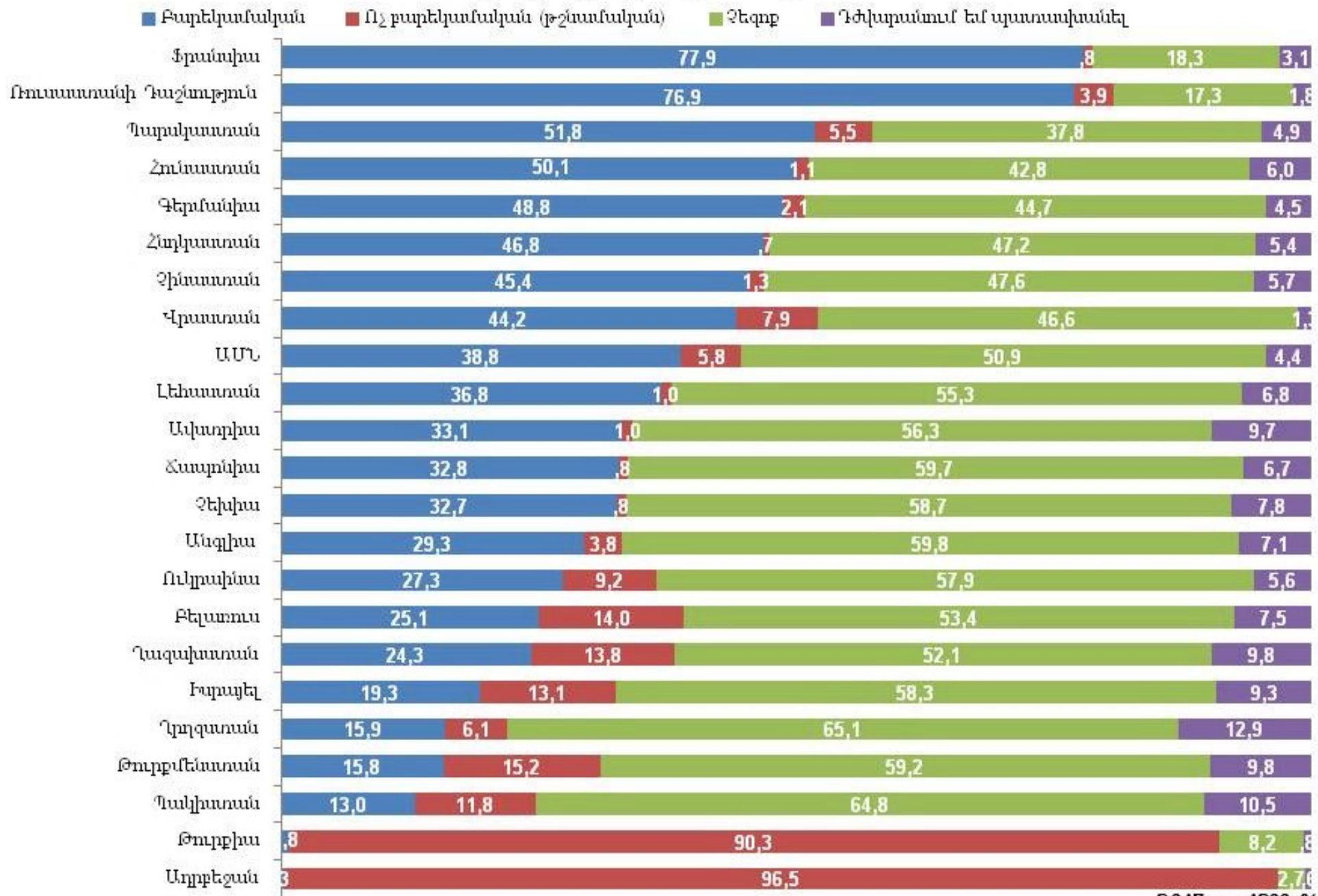

Միջազգային կառույցներին անդամակցությունն՝ ըստ քաղաքական իրադարձությունների վերաբերյալ տեղեկատվություն ստանալու հիմնական աղբյուրների 2017թ.*

* «Հիմնականում որտեղի՞ց եք տեղեկանում Հայաստանում տեղի ունեցող իրադարձությունների վերաբերյալ:» և «Ի՞նչ եք կարծում, Հայաստանը պե՞տք է անդամակցի...» հարցերի խաչաձև վերլուծություն

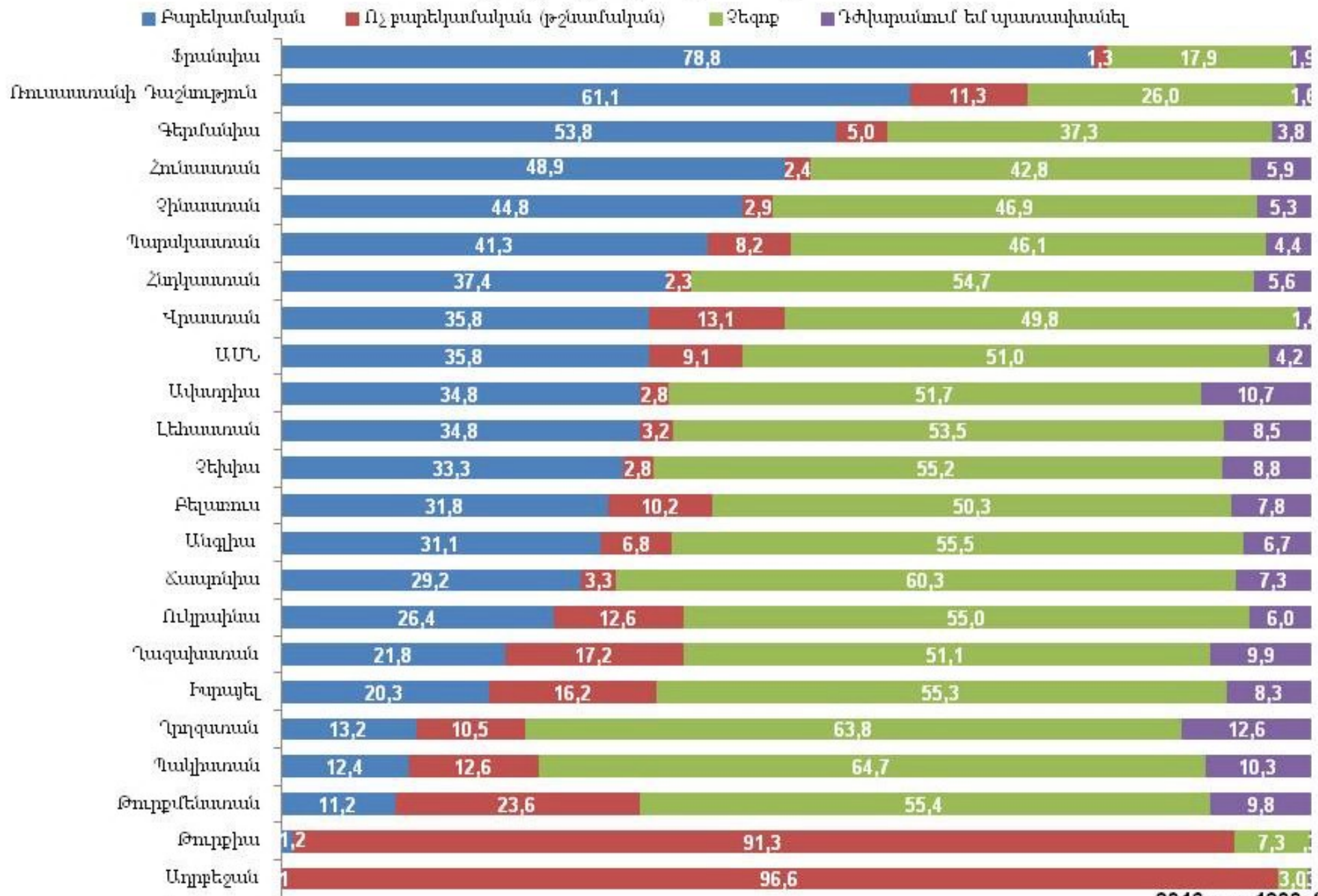
Այլ պետությունների վերաբերմունքը հարցվողների ընկալմամբ (թշնամի, թե բարեկամ) 2017թ.*

2017թ. n=1200, %

* Ձեր կարծիքով՝ ստորև ներկայացված պետությունները ինչպիսի վերաբերմունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ:

Այլ պետությունների վերաբերմունքը հարցվողների ընկալմամբ (թշնամի, թե բարեկամ) 2016թ.*

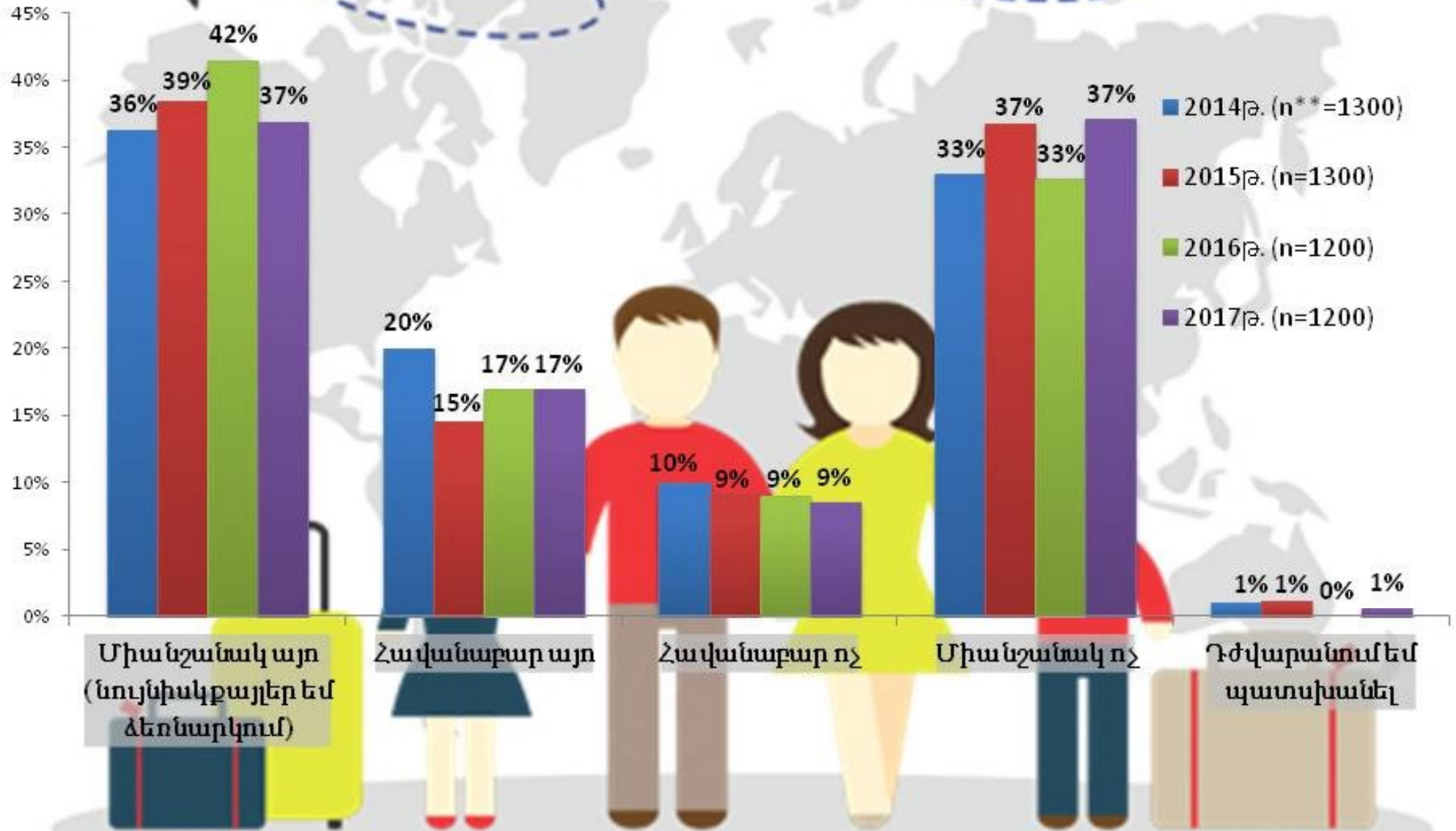

2016թ n=1200, %

* Ձեր կարծիքով՝ ստորև ներկայացված պետությունները ինչպիսի վերաբերմունք ունեն Հայաստանի Հանրապետության նկատմամբ:

Միգրացիոն մտադրություններ

Հայաստանից մեկնելու հարցը*

*Հարց. Եթե ունենայիք հնարավորություն, արդյոք կմեկնեի՞ք Հայաստանից դուրս մշտական բնակության:

** «n»` Հենք, հարցվածներ

ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ
ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ԱՌԱՋԱՏԱՐԽՈՒՄԲ

ՀԵԼՍԻՆԿԱՆ
ՔԱՂԱՔԱՅԻԱԿԱՆ
ԱՍՍԱՄԲԼԵՍԻ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ
ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

NORWEGIAN
HELSINKI COMMITTEE

Շնորհակալություն համագործակցության համար